

УДК 378.1:355.233.2:796

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2021.80.2.19>

Рибалко П. Ф., Хуртенко О. В., Харченко С. М., Дмитренко С. М., Красілов А. Д.

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ТЕХНІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, ЯКІ ЗАЙМАЮТЬСЯ ГИРЬОВИМ СПОРТОМ

Вихід гирьового спорту на міжнародну арену потребує пошуку нових форм і методів (педагогічних технологій) пов'язаних із підвищенням результативності українських атлетів під час участі у змаганнях різних рангів. Одним із напрямів розв'язання зазначеної вище проблеми є процес технічного удосконалення гирьовиків у системі їх багаторічної підготовки. Варто зауважити, що основа успіху виконання оптимальних технічних дій залежить від здатності атлета засвоїти початкову техніку поштовху та ривка, своєчасно виявляти, аналізувати й усувати техніко-тактичні помилки. Крім цього, актуальність окресленої проблеми пов'язана з тим, що функціональний рівень вітчизняних гирьовиків практично досягає граничних меж, проте їхні результати значно нижчі за світові. У зв'язку з цим цільова програма нашого дослідження була тісно пов'язана із визначенням техніко-тактичних характеристик і функціонального стану організму гирьовиків.

Головною метою дослідження є розроблення й апробація педагогічних умов формування технічної майстерності здобувачів вищої освіти, членів збірної команди Харківського національного університету внутрішніх справ із гирьового спорту.

З метою апробації розроблених нами педагогічних умов організовано педагогічний експеримент, у якому взяли участь студенти та курсанти Харківського національного університету внутрішніх справ (ХНУВС), котрі займаються гирьовим спортом ($n=17$ чол.). Учасників педагогічного експерименту було розподілено на дві репрезентативні групи: контрольну (K_2 , $n=8$ чол.) та експериментальну (E_2 , $n=9$ чол.). До початку педагогічного експерименту досліджувані показники у здобувачів вищої освіти ХНУВС (K_2 та E_2) за рівнем сформованості технічної майстерності в обраному виді спорту достовірно не відрізнялися ($P \geq 0,05$). З метою розвитку й удосконалення технічної майстерності гирьовиків досліджуваної категорії досліджуваними K_2 під час навчально-тренувальних занять у системі їх річного циклу підготовки (багаторічної підготовки) використовувалася діюча методика, передбачена відповідними нормативно-правовими документами. У свою чергу, досліджувані E_2 в системі річного циклу підготовки додатково використовували розроблені членами НДГ педагогічні умови.

Внаслідок емпіричного дослідження членами науково-дослідної групи розроблено й апробовано педагогічні умови формування технічної майстерності здобувачів вищої освіти – членів збірної команди ХНУВС із гирьового спорту. Результати педагогічного експерименту свідчать про те, що домінуючими педагогічними умовами удосконалення технічної майстерності здобувачів вищої освіти ХНУВС, які займаються гирьовим спортом, є зміцнення кардіореспіраторної системи, покращення узгодженості рухового та дихального ритму, оптимізація загального центру маси тіла під час виконання основних змагальних вправ.

Ключові слова: витривалість, гирьовий спорт, кардіореспіраторна система, методика, моделювання, тренувальний процес, педагогічні умови, спеціальна витривалість, студенти, технічна майстерність.

Сучасний гирьовий спорт доцільно розглядати як службово-прикладний вид спорту, який забезпечує фізичну готовність представників різних інституцій сектору безпеки й оборони України до виконання завдань за призначенням за різних умов службово-бойової діяльності. Крім цього, гирьовий спорт є чудовим засобом фізичного та гармонійного розвитку студентської молоді, особливо за умов карантинних обмежень, спричинених пандемією коронавірусної хвороби (COVID-19).

У свою чергу, вихід гирьового спорту на міжнародну арену потребує пошуку нових форм і методів (педагогічних технологій), пов'язаних із підвищенням результативності українських атлетів під час участі у змаганнях різних рангів. Одним із напрямів розв'язання зазначеної вище проблеми є процес технічного удосконалення (формування прикладних професійних компетентностей) гирьовиків у системі їх багаторічної підготовки. Варто зауважити, що основа успіху виконання оптимальних технічних дій залежить від здатності атлета засвоїти початкову техніку поштовху та ривка, своєчасно виявляти, аналізувати й усувати техніко-тактичні помилки. Крім цього, актуальність окресленої проблеми пов'язана з тим, що функціональний рівень вітчизняних гирьовиків практично досягає граничних меж, проте їхні результати значно нижчі за світові. У зв'язку з цим цільова програма нашого дослідження була тісно пов'язана з визначенням техніко-тактичних характеристик і функціонального стану організму гирьовиків (студентів і курсантів закладів вищої освіти, які готують кадри для Національної поліції України).

Дослідження виконано відповідно до планів науково-дослідної роботи та дослідно-конструкторських робіт: кафедри тактичної та спеціальної фізичної підготовки факультету № 2 Харківського національного університету внутрішніх справ і кафедри теорії та методики фізичної культури Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (2020–2021 рр.).

Моніторинг науково-методичної та спеціальної літератури, а також Інтернет-джерел (перший етап дослідження, грудень 2019 – січень 2020 рр.) в обраному напрямі дозволив нам визначити науковців К. Пронтенка [1], Г. Грибана [2], С. Романчука, В. Андрейчука, О. Леська, І. Романіва, О. Лещинського, С. Барашевського, Н. Музику [3], О. Шинкаренка, Р. Самігуліна, Р. Муслімова [4] та інших учених і практиків (Л. Назаренка,

О. Мягченка, В. Терещенка, А. Турчинова, А. Стафеева), які у своїх працях висвітлили основні складові частини багаторічної підготовки спортсменів, котрі займаються гирьовим спортом (силовими видами спорту).

Під час подальшого аналізу науково-методичної літератури та спеціальних джерел нашу увагу привернули роботи В. Тіхонова, А. Суховея, Д. Леонова [5], В. Пронтенка [6], О. Лаврентьева [7], В. Романчука, С. Романчука, К. Пронтенка [8] та інших учених (А. Гаркавого, А. Забори, А. Петрука, І. Скрипки, С. Чередніченка), у яких розкриваються актуальні питання розвитку й удосконалення технічної майстерності атлетів, котрі займаються гирьовим спортом, у системі їх багаторічної підготовки.

Також цікавими, на наш погляд, є роботи М. Гулича [9], Л. Яловського [10], А. Солонської [11], О. Хацаюка, О. Єлісеєвої, В. Жукова, В. Клименка, Ю. Бережного [12] та інших учених і практиків (В. Антонця, Є. Козака, Н. Олійника, Л. Ткаченка, В. Шандригося), у яких висвітлені актуальні питання особливостей побудови (моделювання) педагогічних умов підготовки майбутніх фахівців.

Враховуючи результати моніторингу науково-методичної та спеціальної літератури, ми встановили, що питанням розроблення ефективних і функціональних педагогічних умов, які забезпечують формування технічної майстерності здобувачів вищої освіти (студентів, курсантів) закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання, котрі готують кадри для Національної поліції України, присвячено недостатню кількість робіт, що потребує подальших наукових досліджень і підкреслює актуальність і практичну складову частину обраного напрямку наукової розвідки.

Метою статті є розроблення й апробація педагогічних умов формування технічної майстерності здобувачів вищої освіти, членів збірної команди Харківського національного університету внутрішніх справ із гирьового спорту.

Для досягнення мети дослідження планувалося вирішити такі завдання:

- провести моніторинг науково-методичної та спеціальної літератури (Інтернет-джерел) у напрямі багаторічної підготовки спортсменів, які займаються гирьовим спортом (силовими видами спорту);
- здійснити аналіз науково-методичної літератури у напрямі розвитку й удосконалення технічної майстерності атлетів, котрі займаються гирьовим спортом, у системі їх багаторічної підготовки;
- провести моніторинг спеціальної науково-методичної літератури у напрямі особливостей моделювання педагогічних умов підготовки майбутніх фахівців;
- розробити й апробувати педагогічні умови формування технічної майстерності здобувачів вищої освіти, які займаються гирьовим спортом, у системі їх річної підготовки.

Під час дослідно-експериментальної роботи членами науково-дослідної групи (НДГ) були використані такі методи: абстрагування, аналіз і синтез, індукцію та дедукцію, моделювання, математично-статистичні (кореляційного аналізу, факторного аналізу), власний досвід участі у змаганнях різних рангів із гирьового спорту (силових видів спорту) тощо. З метою якісної організації дослідження було створено науково-дослідну групу, до складу якої увійшли провідні учені та практики обраного напрямку наукової розвідки: П. Рибалко, А. Хацаюк, О. Хуртенко, С. Харченко, С. Дмитренко, А. Красілов.

Емпіричне дослідження організовано в період із грудня 2019 по грудень 2020 рр. (використовувалася навчально-матеріальна база Харківського національного університету внутрішніх справ). Упродовж першого етапу дослідження (грудень 2019 – січень 2020 рр.) здійснено моніторинг спеціальної науково-методичної літератури в обраному напрямі наукової розвідки, сформовано мету та завдання дослідження.

Надалі під час другого етапу дослідження (січень – лютий 2020 рр.) членами НДГ змодельовані педагогічні умови формування технічної майстерності здобувачів вищої освіти (студентів, курсантів), членів збірної команди Харківського національного університету внутрішніх справ із гирьового спорту (табл. 1).

З метою апробації зазначених вище педагогічних умов (табл. 1) членами НДГ організовано педагогічний експеримент (третій етап дослідження, лютий – грудень 2020 р.), у якому взяли участь студенти та курсанти Харківського національного університету внутрішніх справ (ХНУВС), які займаються гирьовим спортом ($n=17$ чол.). Учасників педагогічного експерименту було розподілено на дві репрезентативні групи: контрольну (Кг, $n=8$ чол.) та експериментальну (Ег, $n=9$ чол.). До початку педагогічного експерименту досліджувані показники у здобувачів вищої освіти ХНУВС (Кг та Ег) за рівнем сформованості технічної майстерності в обраному виді спорту достовірно не відрізнялися ($P \geq 0,05$).

З метою розвитку й удосконалення технічної майстерності гирьовиків досліджуваної категорії досліджуваними Кг під час навчально-тренувальних занять у системі їх річного циклу підготовки (багаторічної підготовки) використовувалася діюча методика, передбачена відповідними нормативно-правовими документами. У свою чергу, досліджувані Ег в системі річного циклу підготовки додатково використовували розроблені членами НДГ педагогічні умови (табл. 1). Запропоновані нами педагогічні умови використовувалася студентами та курсантами Ег тричі на тиждень упродовж третього етапу емпіричного дослідження, що сприяло стійкому формуванню у них технічної майстерності у поштовх та ривку (технічної майстерності з обраного виду спорту), що забезпечує перевагу (перемогу) під час змагальної діяльності.

Наприкінці педагогічного експерименту членами НДГ було організовано повторне тестування досліджуваних показників, які мають суттєвий вплив на техніко-тактичну підготовленість гирьовиків зазначеної вище категорії. Нами встановлено, що підвищилися результати в обох групах (Кг та Ег), однак у представників Ег підвищення показників мало більш позитивну динаміку. Так, у Кг за початкових результатів у бігу

Таблиця 1

Педагогічні умови формування технічної майстерності здобувачів вищої освіти, членів збірної команди Харківського національного університету внутрішніх справ із гирьового спорту

Внесені зміни у програму річного циклу підготовки гирьовиків ХНУВС	Педагогічні умови (навчально-методичне наповнення)
<p>1. Зміцнення серцево-судинної та дихальної систем 2. Формування оптимального (раціонального) ритму дихання, узгодженого із руховими діями</p>	<p>Засоби: бігові вправи (біг на 100 м, 400 м, 1 км, 3 км, 5 км, човниковий біг 10x10 м); плавання (вільним стилем, брасом, на спині, комплексне плавання, пірнання в довжину); тренажерне обладнання (гребний “концепт”, велотренажер “airбайк”); відпрацювання комплексів фізичних вправ із полегшеними гирями, набивними м'ячами, гантелями; виконання дихальних вправ і фізичних комплексів (дихальні кати “Санчін”) Методи: повторний, рівномірний, змагальний, сенсорний, коловий, контрольний</p>
<p>3. Підвищення рівноваги тіла (формування оптимальної пози виконання змагальної вправи)</p>	<p>Засоби: метання набивного м'яча на влучність; відпрацювання ударів руками та ногами із заплющеними очима; ходьба у напівприсяді (присяді) з перекатом гирі по плечам; виконання комплексів фізичних вправ із гирею (гантелями) за умов відключення зорового аналізатора; виконання замаху гирею назад і вперед із початкового положення “старт” із просуванням уперед; виконання акробатичних вправ у русі з подальшим виконанням комплексів фізичних вправ із гирями (гантелями) на місці; утримання гирі зверху на випрямленій руці з почерговим (лівою, правою рукою) просуванням вперед по прямій лінії; ходьба по вузькій лаві (на носках, ступні, п'ятках, присівши, у напівприсяді); ходьба по гімнастичній лаві з почерговим підняттям гирь до правого, лівого плечей Методи: рівномірний, сенсорний, коловий, контрольний</p>

на 1 км зазначений показник знаходився у межах $3,22 \pm 0,23$ хв, а наприкінці експерименту час подолання зазначеної дистанції становив $3,14 \pm 0,21$ хв ($P \geq 0,05$). У свою чергу, в Ег на початку педагогічного експерименту досліджуваний показник знаходився у межах $3,21 \pm 0,22$ хв, а наприкінці емпіричного дослідження він становив $3,01 \pm 0,14$ хв ($P \leq 0,05$). Варто відзначити, що більш високий приріст показників у бігу на 1 км у представників Ег пояснюється систематичним використанням бігових, плавальних та інших вправ, які передбачають використання сучасного тренажерного обладнання та сприяють зміцненню дихальних м'язів гирьовиків, що і забезпечило покращення результатів бігу.

У свою чергу, у досліджуваних атлетів Кг на початку педагогічного експерименту результати контрольного виконання вправи “підтягування на перекладині” знаходилися у межах $16,13 \pm 1,49$ разів, а наприкінці педагогічного експерименту зазначений показник сягнув позначки $19,23 \pm 1,21$ разів ($P \geq 0,05$), тоді як в атлетів Ег результати контрольного виконання зазначеної вище вправи становили $17,09 \pm 0,78$ разів, а наприкінці педагогічного експерименту був у межах $21,59 \pm 1,31$ разів ($P \leq 0,05$).

Подальший порівняльний аналіз показників технічної підготовленості гирьовиків ХНУВС Кг та Ег не показав суттєвих відмінностей ($P \geq 0,05$). Наприкінці педагогічного експерименту показники покращилися в обох групах, однак більш якісні зміни відбулися у представників Ег. Так, у досліджуваних Кг початкові результати узгодженості рухового та дихального ритму знаходилися у межах $2,62 \pm 0,23$ балів, а наприкінці дослідження зазначені показники покращилися і становили $2,87 \pm 0,15$ балів ($P \geq 0,05$). У свою чергу, у представників Ег зазначені показники на початку педагогічного експерименту знаходилися в межах $2,67 \pm 0,20$ балів, а наприкінці дослідження – $3,53 \pm 0,31$ балів відповідно ($P \leq 0,05$).

Подальше порівняння свідчить про те, що початкові дані рівноваги тіла (оптимальної пози виконання змагальної вправи) досліджуваних Кг знаходилися в межах $3,03 \pm 0,19$ балів, а наприкінці експерименту цей показник становив $3,26 \pm 0,23$ балів відповідно ($P \geq 0,05$). У представників Ег досліджувані показники рівноваги тіла (оптимальної пози виконання змагальної вправи) на початку педагогічного експерименту становили $3,18 \pm 0,19$ балів, а наприкінці дослідження покращилися до позначки $3,79 \pm 0,28$ балів ($P \leq 0,05$). Варто підкреслити, що суттєва перевага здобувачів вищої освіти ХНУВС, котрі займаються гирьовим спортом (досліджуваних Ег), пов'язана з виконанням спеціальних та акцентованих дихальних вправ у поєднанні з рухами, які відпрацьовуються за відповідним специфічним ритмом. Крім цього, для підвищення рівноваги тіла (оптимальної пози виконання змагальної вправи) атлетами Ег під час кожного навчально-тренувального заняття виконувалися спеціальні рухові вправи, що передбачали формування координаційних якостей і розвиток вестибулярної стійкості (як із гирями,

так і без них), а це сприяло підвищенню оптимального розміщення загального центра маси тіла за різних умов моторної діяльності.

Висновки. Внаслідок емпіричного дослідження членами науково-дослідної групи розроблено й апробовано педагогічні умови формування технічної майстерності здобувачів вищої освіти – членів збірної команди Харківського національного університету внутрішніх справ із гирьового спорту.

Результати педагогічного експерименту свідчать про те, що домінуючими педагогічними умовами удосконалення технічної майстерності здобувачів вищої освіти ХНУВС, котрі займаються гирьовим спортом, є зміцнення кардіореспіраторної системи, покращення узгодженості рухового та дихального ритму, оптимізація загального центру маси тіла під час виконання основних змагальних вправ. Крім цього, реалізація розроблених нами педагогічних умов пов'язана з урахуванням індивідуально-типологічних (психофізичних) особливостей атлетів-гирьовиків і сприяє формуванню специфічного особистісного стилю виконання ривка та поштовху – основних змагальних вправ досліджуваного виду спорту.

Результати дослідження впроваджені у систему річного циклу підготовки (багаторічної підготовки) гирьовиків – членів збірних команд: Харківського національного університету внутрішніх справ і Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка. Напрями подальшої наукової розвідки передбачають конструювання педагогічної моделі формування готовності здобувачів вищої освіти, які займаються гирьовим спортом, до змагань вищих рангів у системі їх багаторічної підготовки.

Використана література:

1. Пронтенко К. В. Підготовка спортсменів у поштовху гирь за довгим циклом : навчально-методичний посібник. Львів : Ліга-Прес, 2016. 228 с.
2. Грибан Г. П. Управління підготовкою гирьовиків : методичні рекомендації. Житомир : Рута, 2013. 32 с.
3. Пронтенко К., Романчук С., Андрейчук В., Лесько О., Романів І., Лещинський О., Барашевський С., Музика Н. Структура фізичної підготовленості спортсменів-гирьовиків на етапах багаторічної підготовки. *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини*. 2020. Вип. 16. С. 74–78.
4. Шинкаренко О. В., Самигуллин Р. В., Муслимов Р. Р. Педагогические условия совершенствования техники соревновательных упражнений в гиревом спорте. *Известия Самарского научного центра РАН. Социальные, гуманитарные, медико-биологические науки*. 2019. №. 67. С. 65–70.
5. Тихонов В. Ф., Суховой А. В., Леонов Д. В. Основы гиревого спорта : учебное пособие. Москва : Советский спорт, 2009. 132 с.
6. Пронтенко В. В. Побудова тренувального процесу спортсменів-гирьовиків у підготовчому періоді : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. вих. і спорту : 24.00.01. Львів, 2011. 20 с.
7. Лаврентьев О. М. Організація тренувального процесу в гирьовому спорті під час підготовчого періоду. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури. Фізична культура і спорт*. 2013. Вип. 12 (39). С. 84–90.
8. Романчук В. М., Романчук С. В., Пронтенко К. В., Пронтенко В. В. Гирьовий спорт : монографія / за заг. ред. Ю. В. Щербини. Житомир, 2013. 106 с.
9. Гулич М. М. Педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів іноземної мови до роботи з обдарованими дітьми. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2020. Вип. 77. С. 68–71.
10. Яловський П. М. Педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі вивчення фахових дисциплін. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2020. Вип. 78. С. 259–262.
11. Солонська А. А. Особливості організаційно-педагогічних умов патріотичного виховання у процесі батьківсько-виховательської взаємодії. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2020. Вип. 78. С. 207–210.
12. Хацаюк О. В., Єлісеєва О. С., Жуков В. Л., Клименко В. П., Бережний Ю. М. Модель формування готовності майбутніх офіцерів-правоохоронців до застосування заходів фізичного впливу в різних умовах службово-оперативної діяльності. *Науковий журнал. Інноваційна педагогіка*. 2020. Вип. 29. С. 174–178.

References:

1. Prontenko, K. V. (2016). *Pidhotovka sportsmeniv u poshtovkhu hyr za dovhym tsyklom* [Training athletes in weightlifting for a long cycle]. Lviv : Liha-Pres, 228 p. [in Ukrainian].
2. Hryban, H. P. (2013). *Upravlinnia pidhotovkoiu hyrovykiv* [Weightlifting training management]. Zhytomyr : Ruta, 32 p. [in Ukrainian].
3. Prontenko, K., Romanchuk, S., Andreichuk, V., Lesko, O., Romaniv, I., Leshchynskiy, O., Barashevskiy, S., & Muzyka, N. (2020). *Struktura fizychnoi pidhotovlenosti sportsmeniv-hyrovykiv na etapakh bahatorichnoi pidhotovky* [The structure of physical fitness of weightlifters at the stages of long-term training]. *Visnyk Kamianets-Podilskoho natsionalnoho universytetu imeni Ivana Ohiiienka. Fyzychne vykhovannia, sport i zdorovia liudyny*, 16, 74–78 [in Ukrainian].
4. Shynkarenko, O. V., Samyhullyn, R. V., Muslymov, R. R. (2019). *Pedahohycheskye uslovyia sovershenstvovanyia tekhniky sorevnovatelnykh upravhneniy v hyrevom sporte* [Pedagogical conditions for improving the technique of competitive exercises in weightlifting]. *Yzvestiya Samarskoho nauchnoho tsentra RAN. Sotsyalnue, humanytarnue, medyko-byolohycheskye nauky*, 67, 65–70 [in Russian].
5. Tykhonov, V. F., Sukhovei, A. V., Leonov, D. V. (2009). *Osnovu hyrevoho sporta* [Basics of weightlifting]. Moskva : Sovetskiy sport, 132 p. [in Russian].
6. Prontenko, V. V. (2011). *Pobudova trenuvalnoho protsesu sportsmeniv-hyrovykiv u pidhotovchomu periodi* [Construction of the training process of weightlifters in the preparatory period]. (Abstract of PhD thesis). Lviv [in Ukrainian].

7. Lavrentiev, O. M. (2013). Orhanizatsiia trenovalnoho protsesu v hyrovomu sporti pid chas pidhotovchoho periodu [Organization of the training process in weightlifting during the preparatory period]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M.P. Drahomanova. Serii 15. Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoi kultury. Fizychna kultura i sport*, 12 (39), 84–90 [in Ukrainian].
8. Romanchuk, V. M., Romanchuk, S. V., Prontenko, K. V., & Prontenko, V. V. (2013). Hyrovyi sport [Weightlifting sport]. *Zhytomyr : Ruta*, 106 p. [in Ukrainian].
9. Hulych, M. M. (2020). Pedahohichni umovy formuvannia hotovnosti maibutnikh uchyteliv inozemnoi movy do roboty z obdarovanyimi ditmy [Pedagogical conditions for the formation of readiness of future foreign language teachers to work with gifted children]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M.P. Drahomanova. Serii 5. Pedahohichni nauky: realii ta perspektyvy*, 77, 68–71 [in Ukrainian].
10. Hulych, M. M. (2020). Pedahohichni umovy formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva u protsesi vyvchennia fakhovykh dystsyplin [Pedagogical conditions for the formation of professional competence of future teachers of music in the study of professional disciplines]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Serii 5. Pedahohichni nauky: realii ta perspektyvy*, 78, 259–262 [in Ukrainian].
11. Solonska, A. A. (2020). Osoblyvosti orhanizatsiino-pedahohichnykh umov patriotychnoho vykhovannia u protsesi batkivsko-vykhovatskoi vzaiemodii
13. [Features of organizational and pedagogical conditions of patriotic education in the process of parent-educational interaction]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Serii 5. Pedahohichni nauky: realii ta perspektyvy*, 78, 207–210 [in Ukrainian].
12. Khatsaiuk, O. V., Yelisieieva, O. S., Zhukov, V. L., Klymenko, V. P., & Berezhnyi, Yu. M. (2020). Model formuvannia hotovnosti maibutnikh ofitseriv-pravookhorontsiv do zastosuvannia zakhodiv fizychnoho vplyvu v riznykh umovakh sluzhbovo-operatyvnoi diialnosti [Model of formation of readiness of future law enforcement officers to apply measures of physical influence in different conditions of service and operational activity]. *Naukovyi zhurnal. Innovatsiina pedahohika*, 29, 174–178 [in Ukrainian].

Rybalko P. F., Khurtenko O. V., Kharchenko S. M., Dmytrenko S. M., Krasilov A. D. Pedagogical conditions of formation of technical skill of applicants of higher education who are engaged in kettle bell lifting

The entry of kettle bell lifting into the international arena requires the search for new forms and methods (pedagogical technologies) related to improving the performance of Ukrainian athletes when participating in competitions of various ranks. One of the ways to solve the above problem is the process of technical improvement of weightlifters in the system of their long-term training. It should be noted that the basis for the success of optimal technical actions depends on the athlete's ability to master the initial technique of push and jerk, timely detection, analysis and elimination of technical and tactical errors. In addition, the relevance of this problem is due to the fact that the functional level of domestic weightlifters almost reaches the limit, but their results are much lower than the world. In this regard, the target program of our study was closely related to the definition of technical and tactical characteristics and functional status of the body weightlifters.

The main purpose of the study is to develop and test the pedagogical conditions for the formation of technical skills of higher education students, members of the national team of Kharkiv National University of Internal Affairs in kettle bell lifting.

In order to test the pedagogical conditions developed by us, a pedagogical experiment was organized, in which students and cadets of the Kharkiv National University of Internal Affairs (KNUIA), who are engaged in kettle bell lifting (n=17 people), took part. Participants in the pedagogical experiment were divided into two representative groups: control (Kg, n=8 people) and experimental (Eg, n=9 people). Prior to the beginning of the pedagogical experiment, the studied indicators in applicants for higher education KNUIA (Kg and Eg) did not differ significantly in the level of technical skills in the chosen sport ($P \geq 0,05$). In order to develop and improve the technical skills of weightlifters of the studied category, the studied Kg during training sessions in the system of their annual cycle of training (long-term training), used the current methodology, which is provided by relevant regulations. In turn, the studied Eg in the system of the annual cycle of training additionally used the pedagogical conditions developed by members of the research group.

As a result of empirical research, members of the research group developed and tested the pedagogical conditions for the formation of technical skills of higher education students – members of the KNUIA national team in kettle bell lifting. The results of the pedagogical experiment show that the dominant pedagogical conditions for improving the technical skills of KNUIA higher education students engaged in kettle bell lifting are strengthening the cardiorespiratory system, improving the coordination of motor and respiratory rhythms, optimizing the overall body weight during basic competitive exercises.

Key words: *endurance, weightlifting, cardiorespiratory system, methods, modelling, training process, pedagogical conditions, special endurance, students, technical skills*